

JUSTICIA SOCIAL

Núm. 119 - Any III - Epoca III

Barcelona, 14 d'Octubre de 1933

Número solt: 15 Cts.

Organ de la Unió Socialista de Catalunya

L'imperatiu de l'hora

Front d'esquerres contra la reacció

Un triomf de la reacció

La reacció ha guanyat la primera batalla. March-Lerroux va ésser el seu instrument. Alcalá Zamora ha estat el seu executor.

No podent vencer les Constituents, la reacció les ha dissoltes. Lerroux en féu l'experiència: sotmetre-les a la ignominia de deixar la pròpia obra, de deturar-se en el camí que calia encara recórrer. Morí Lerroux, amb vil·lenni. I, en revenja, s'ha intentat matar les Constituents, amb vil·lenni. Però, el greuge ha caigut damunt els conjurats. S'ha llançat el país a una aventura electoral, quan s'anava a la substitució efectiva de l'ensenyament monopolitzat per les Congregacions religioses, quan es vitalitzava la Reforma Agrària amb la llei d'arrendaments rústics, amb la llei de rescat de béns comunals, amb la del Banc Agrari, quan la legislació social, creada uns mesos, començava a ésser carn i sang del país, quan la condemna del contrabandista March era imminent, quan l'operació impunita dels criminals del 10 d'agost s'esvai, quan els constituents, retrobant-se, refelen el quadro entorn d'Azafia i del grup parlamentari socialista, quan les Constituents podien esdevenir Convenció...

La reacció ha guanyat la primera batalla. Els republicans d'esquerra li han ajudat. Gest de suïcidi, que serà suïcidi si no reaccionem segudament. Per excés d'ambicions en una, per manca de visió històrica en altres, per poruguesa davant la Revolució els més, els republicans d'esquerra s'han esmicolat. Ells mateixos, amb el vot dels seus ministres, han obert el període electoral, tenint en front una reacció potent, unificada, i essent ells un mosaic monstruós amb juntures de rançúnia i d'impotència. La reacció posa el punyal en les seves mans i ella, en un accés de deliri o d'inconsciència, l'han clavet en el cos gloriós del Constituent...

Què serà d'ells, ara?
Què serà de la República?
Estem en un període prefeixista. Guanyada la primera batalla, la reacció es prepara per a emportar-se'n la segona. Vol un nou parlament, amb forta base agrària i lerrouxista, amb un afèblit centre socialista, amb una esmicolada representació republicana d'esquerra. Vol, en una paraula, un parlament inoperant, anarquitzat, impotent per a constituir i ésser el suport d'un Govern eficient que duri i que continuï la Revolució. Un parlament que, en començar, es desarrell del país. Un parlament que, a les primeres batzegades, dongui el pretext cobejat per a una segona fulminant dissolució, per a unes noves eleccions pitjors que les d'ara, per a cercar un tercer dècil o servil que desfaci l'obra revolucionària de les Constituents i esportugesi la República.

Contra propòsits clars, actituds clares!

Contra la reacció, la Revolució.
Contra el feixisme, la Convenció.
Contra el retorn de les castes, la guerra social.

No hi ha altre dilema: o ells o nosaltres. Nosaltres hem perdonat, la reacció no perdona. Nosaltres hem renunciat a moltes coses i a moltes possibilitats. La reacció no renuncia a res. Aprenem l'experiència i disposem-se a triomfar per a no perdonar mai, per a no renunciar a res.

Pest a tot, si nosaltres volem, la Revolució continuarà...

Al Parlament de Catalunya el company Serra i Moret, tot assenyalant la necessitat del front, demana una rectificació en el camí suïcida emprès pels partits republicans

Text del discurs

Company SERRA I MORET: Senyors diputats: En tots els moments de la vida és una doctrina en la qual tots estarem d'acord, el que desitgem fer allò que convingui en el moment; i precisament tots els que estem treballant en el camp polític, sigui la que sigui la nostra modestia, desitgem fer en cada moment allò que les circumstàncies obliguen a fer i allò que és precis de fer, per estar d'acord amb nosaltres mateixos i amb l'ambient que es produeix precisament com a conseqüència d'un sens fi de circumstàncies, i és en aquests moments precisos que ha vingut un canvi de Govern a Catalunya, i que ha donat lloc a què es plantejés un debat polític, un debat polític que sense canvi de govern potser també era necessari que fos plantejat en aquest precís moment. Jo no he vist avui en la declaració que acaba de fer el Conseller Primer, no diré pas la felicitat d'expressió ni tampoc la claredat necessària per a poder judicar quina és la posició mental i espiritual d'aquests homes que s'asseuen avui al banc del Govern de Catalunya. M'ha fet l'efecte que el meu estimadíssim amic Santaló — permeteu-me aquesta efusió, de la qual jo no crec abusar-ne—estava encara sota la influència perniciososa d'un període que hem viscut i del qual ell n'ha estat una de les més excel·lents víctimes.

La responsabilitat de l'hora obliga a una rectificació de procediments

Dissortadament vivim un període de la nostra història que ens obliga a tots a la meditació més pregonna, i el plantejament d'aquestes qüestions ha d'ésser sempre una cosa saludable perquè parlant la gent s'entén, possiblement avui i amb motiu d'aquest canvi de Govern de la Generalitat, podem nosaltres resoldre una gran quantitat de qüestions que entre nosaltres s'agiten i que tenen el poder, l'eficàcia suficient, per a portar entre nosaltres perturbacions de caràcter molt greu i que entranyen perills immensos.

El canvi d'un Govern, el canvi d'uns homes, per molt interessants que aquests homes siguin, no és un problema de màxima transcendència; canvien els uns i s'hi posen els altres. A nosaltres, que no som en absolut personalistes, ens són tots iguals, malgrat que personalment puguem apreciar més els uns que els altres i, com ja vaig dir un altre dia, creiem, en principi, que tots són bons, que tots són aptes; el que cal és veure en quina posició estan, quins principis sostenen,

quines intencions porten, i veure si tots plegats podem sentir d'ells o donar a ells aquell escalf, aquella intimitat i aquella fortalesa que es necessiten per a realitzar una obra que estem obligats a fer, ineludiblement obligats a fer. I sap el senyor Conseller Primer i tots els senyors Diputats, que estem en un període de dificultats immenses per realitzar aquesta obra; dificultats aquí i dificultats fora d'aquí; en l'àmbit nacional de Catalunya i en l'àmbit més extens de la República espanyola. A tot arreu hi ha dificultats immenses, dificultats que ens hem creat nosaltres i dificultats que ens han creat els altres, però, sobretot, les que hauríem de discutir, les que hauríem d'aclarir i, si poguéssim ésser, les que hauríem d'extingir, són aquelles que nosaltres mateixos ens haurem creat. És aquesta la meditació que nosaltres hauríem de fer en aquests moments o que ens hauríem de fer el propòsit de realitzar en aquests moments. Omprenc molt bé que el senyor Santaló no pogués fixar bé la seva brillant en aquesta hora. Com he dit, el considero encara subjecte al pesombre que forosament ha de portar, que és un pesombre que jo he sentit des del meu lloc modest i amb més dolor per veure un amic estimat en el lloc on estava, no perquè no hi estigués amb dignitat, que la seva dignitat personal és indiscutible, sinó perquè les circumstàncies venien de tal manera que jo veia un meu amic en un moment transcendental de la història del nostre país, col·locat en una de les situacions més difícils i més tràgiques i jo en tenia dolor per ell i per tot el que passava. Jo estic segur que em creurà prou sincer i prou amic seu perquè vegi en aquestes paraules no cap retret a ell, sinó perquè vegi una invitació, com tots els altres Diputats, a una reflexió molt profunda del que hem de fer nosaltres per veure si podem corregir totalment la nostra història i per veure si, en realitat, evitem que d'aquí endavant ens tornem a trobar un de nosaltres o tots nosaltres en circumstàncies tan tràgiques i lamentables com les que ens hem trobat darrerament.

Tinc la confiança que tots m'entendreu i que no val la pena, en aquests moments, de discutir els petits detalls que ens ha volgut perfillar fa poc el senyor Conseller Primer; gairebé diria que és el que menys interessa en aquest moment. Tenim davant nostre un panorama massa extens i una responsabilitat massa directa perquè ens entretinguem a saber si els Pressupostos es presentaran el dia primer de novembre o no es presentaran; es pre-

sentaran Pressupostos en la seva hora i es compliran tots aquests detalls del programa de govern; indubtablement que es compliran amb tota la suficiència si nosaltres tots hi posem de la nostra part el que calgui. Nosaltres estem disposats a posar-li, estem disposats a posar-li amb la crítica i la censura, sempre que convingui; ho hem fet noblement i honradament. Tenim una magnífica independència, podem pensar com volguem i exposem les nostres opinions amb tota la llibertat i amb tota noblesa. Seguirem fent-ho així. En realitat, a nosaltres, moltes coses no haurien d'interessar-nos directament si tinguéssim l'esperit que tenem, com exemple, aquests senyors que s'asseuen sota nostre i que esperen enriquir-se amb les nostres nostres, i que el que és més trist, ho fan. S'enriqueixen amb les nostres equivocacions, s'enriqueixen amb les nostres errors i poden adoptar aquella posició musulmana d'asseure's tranquil·lament a la porta de casa seva per esperar que passi el cadàver del seu enemic. No li fem passar, ja que hi ha perill suficient o hi ha indicis suficients per creure que el perill que aquest cadàver hi passí sigui una realitat abans de molt. Tenim l'obligació d'evitar-ho, sobretot vosaltres.

El descens del poble està plenament justificat

Ens acabeu de dir una cosa que ja la sabem: que sou un Govern homogeni. Ja ens ho va dir el senyor Lluhi la primera vegada que va venir aquí a presentar aquell primer Govern davant del Parlament. Sempre ha estat un Govern homogeni, un Govern de Partit; no hi ha res a discutir, un Govern que té majoria al Parlament i es constitueix segons aquesta majoria. És una tàctica que un Partit pot adoptar-la i que nosaltres no hem de discutir-la, però hem de dir que aquest Partit representa una opinió que no està lluny de la nostra, que està en el camí de la nostra, que s'anticipa a nosaltres en algunes realitzacions, que prepara el poble o hauria de preparar el poble per a donar-li un estat de consciència tal i una plenitud de coneixements que l'arribés a posar en possessió dels elements necessaris, per algun dia arribar a adoptar i assimilar els nostres principis.

Nosaltres sabem que mai el socialisme podrà prosperar allà on no hi hagi abans el període necessari de transició i l'establiment d'una democràcia pura i recta. I vosaltres teniu aquesta missió a complir, i nosaltres voldríem (Passa a la pàg. 4)

Hem de refer el 12 d'abril

La dissolució de les Corts Constituents—veritable cop d'estat—ha trasbalsat tots els valors i tots els plans que els partits polítics de Catalunya podien tenir en els preliminars d'una batalla electoral municipal.

No es tracta, ara, de salvar unes hipòtesis municipals. Es tracta, ja, de salvar la República i amb ella les llibertats de Catalunya, tot just aconseguides i encara no realitzades ni consolidades.

Sense haver-ho volgut nosaltres, tot es juga en una sola carta.

La garantia de Catalunya, és una República no deformada en les seves essències democràtiques.

El perill de Catalunya seria una República feixista ooportuguesa, avantsala de la restauració.

I entre aquesta perspectiva, la garantia de Catalunya serà Catalunya mateixa.

Catalunya ha de refer el 12 d'abril. Catalunya pot ésser i ha d'ésser el baluard de la República, el suport i el conhort de tots els revolucionaris espanyols, si aquests, impotents per a una reacció immediata, es deixen vencer.

La dispersió de les forces esquerranes més que un suïcidi, seria, avui, un crim. Seria llurar Catalunya, i la defensa de Catalunya, a la Lliga Catalana, els aliats de la qual, fora de Catalunya, són els seus implacables enemics. Seria tant com llurar-la indefensa als Royo, als Alba, als Melquades, als Lerroux, als March, als Sanjurjo, als agraris, aliats de Lliga Catalana fora de Catalunya.

Ningú voldrà sobre ell, l'enorme responsabilitat d'impedir, de destorbar la necessària conjunció d'esquerres. Ningú voldrà avantposar les seves rancúnies personals, a aquest gran deure català: salvar Catalunya i amb ella l'essència revolucionària de la República. Ningú voldrà presentar una Catalunya desunida, desmoralitzada, venuda sense lluita, a les imminents i aferrissades batalles que, volguem-ho o no, la reacció reviscolada ens imposarà!

Salvem la República, salvem l'Autonomia presentant un front únic d'esquerres contra la reacció...

La guerra s'acosta

On va el Japó?

Retallem de la «Leningradskaja Pravda», de Leningrad:

«Amb prou feines fa dos anys que el Japó, basant-se sobre el que de fet era un acord entre França i Anglaterra, es va llançar a la seva aventura manxuriana. D'aleshores ençà, l'imperialisme nipó ha obtingut a Manxúria i a Xina èxits militars incontestablement considerables. La Manxúria ha esdevingut un feu japonès i la província de Jehol i la gran part de la de Txabar han seguit la seva sort. De fet, el camí vers la Mongòlia interior i vers el riu Groc es troba obert al Japó. Però aquests èxits enormes han estat aconseguits al preu d'una extrema tensió de les finances i de l'agreuement de la crisi econòmica. La guerra és molt cara i els avantatges econòmics que havien de resultar de l'ocupació de la Manxúria triguen a realitzar-se. Ultra això, cal tenir en compte que aquests èxits han estat obtinguts al preu d'un sobtat agreujament de la situació internacional, tan favorable al Japó al començament.

Aquest agreujament s'ha manifestat, en primer lloc, en el camp de les relacions nipo-americanes.

Els sis darrers mesos han portat un nou tombant en la política americana: Washington ja no s'entreté en les persuasions i en les declaracions de principi, sinó que es prepara obertament a una guerra a l'Oceà Pacífic. «Anem a construir noves unitats de guerra. Anem a crear una flota

La traïció permanent

Novament —quantes vegades ho haurem de repetir encara?— la F. A. I. s'interposa en el camí de la classe obrera per intentar desviar-la'n i portar-la per viaranyes de crim i de terror.

El gest magnífic, revelador d'una superació col·lectiva i d'una capacitat creixent, dels obrers i tècnics de gas i Electricitat de formar un front únic de lluita, ha estat respost per la F. A. I. amb una odiosa campanya d'insults i provocacions i d'amenaçes personals contra els millors homes que han portat el moviment.

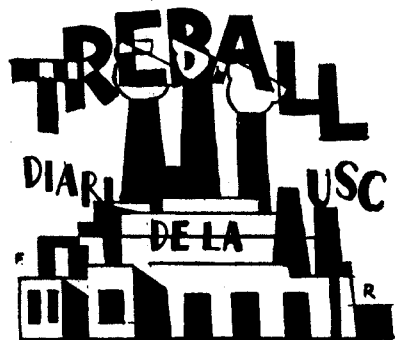
Es la història de sempre, que es repeteix amb una periodicitat terrible sense que les autoritats responsables sapiguin ni puguin ni vulguin posar-hi terme d'un cop per sempre. És la traïció llarga, continuada, històrica, de la C. N. T. als interessos de la classe obrera. És la venda —ara més clara que mai— dels dirigents de l'organització faista al capitalisme espanyol per ofe-

gar amb sang i amb ferro els anhels revolucionaris del proletariat conscient. La F. A. I. agent de la reacció, aquesta afirmació que ha esdevingut un tòpic, és més veritat avui que mai. Les empreses de gas i electricitat que no poden empassar-se la victòria aconseguida pel front únic, es valen de la F. A. I. per calumniar i per estemordir, amb amenaces criminals, els homes directors del moviment. Tot Barcelona ha pogut veure indignada com apareixen pels carrers unes sentències de mort contra elements destacats del moviment, sense que l'autoritat, el senyor Selves, prengués cap mesura per impedir-hi ni hagi pres cap precaució per impedir la consumació d'aquestes amenaces.

Per altra banda hem vist, com en moments d'intranquil·litat per la República, quan Lerroux estava decidit a jugar-se el tot per tot, Ascaso, l'assassí, el lladre de camí ral, era allibe-

rat de la presó preventiva de Sevilla i era enviat a Barcelona on, segurament els seus serveis serien molt útils a Lerroux. Hem vist encara que quan la classe obrera socialista estava disposada a jugar-se la vida per la llibertat i per la República, corria per Barcelona un manifest de la Federació Local de Sindicats Unics de Barcelona, redactat potser pel mateix Ascaso, en el qual s'amenaçava amb el boicot i la contrarrevolució qualsevol intent de revolució socialista.

Sí, és el joc de sempre. No ens pot estranyar. Però ja és hora que entri en la seva fase decisiva. Contra el front únic Fai-reacció, hem de consolidar, d'enfortir el nostre front obrer i hem d'estar disposats a jugar tan fort com calgui, tornant triplicats els cops que ens siguin adreçats. No ens podem fiar d'altres forces que les nostres; per això que cal emprar-les amb la màxima duresa. És una qüestió de vida o mort.

com cap no se'n trobarà al món.» Aquestes declaracions repetides, així com les apel·lacions del ministre lanqui de la Marina, Swanson, acompanyen la realització d'un vast programa naval abordat pels Estats Units.

Aquest programa preveu, com se sap, la construcció de trenta-dues noves unitats de guerra i despeses que s'eleva a 300 milions de dòlars. «Això significa que la pressió moral exercida fins ara contra el Japó serà secundada d'ara endavant per una pressió material, deia davant d'això el diari japonès «Osaka Assakhi». Això vol dir, per parlar sense embuts, que el Japó s'aboca a pas de gegant vers un terrible conflicte naval amb l'imperialisme lanqui.

Preparant-se a aquest conflicte, el Japó reforça per la seva part els seus armaments navals, imposant, d'aquesta manera, una nova càrrega al seu pressupost ja sobrecarregat...

Al mateix temps, els Estats Units, si ens hem de refiar de les fonts japoneses, proveeix activament els guerrers xinesos d'armes i de municions, i prepara la creació de bases navals a la costa xinesa i reforça la seva activitat política...

La guerra econòmica esclatada entre el Japó i Anglaterra durant aquests darrers mesos, i que els projectes japonesos d'expansió a l'Amèrica del Sud no fan més que fer més aguda i més aferrissada, no pot restar sense repercussions sobre les relacions polítiques dels dos països. L'onada de sentiments antijaponesos en el camp de la burgesia anglesa continua creixent. Els medis de la indústria tèxtil i de la indústria lleugera en general, els portanveus polítics dels quals són particularment els liberals, consideren la competència japonesa en el mercat mundial com el perill principal que la burgesia anglesa ha de combatre a l'etapa actual. Els medis lligats al mercat xinès manifesten una inquietud creixent davant del perill japonès que amenaça els interessos anglesos en aquest país. Als Dominions i particularment a Austràlia, el moviment antijapones creix encara més ràpidament que a la metròpoli...

...Les relacions franco-japoneses no han sofert, evidentment, un canvi tan bruscat, puix l'antagonisme econòmic no assolí ací el mateix grau d'activitat. De totes maneres, la situació general a Europa creada per l'adveniment del feixisme almaný ha aportat modificacions en la política exterior de França i ha disminuït sensiblement l'interès que sentia per les aventures a l'Extrem Orient. La tendència general, igualment per aquesta banda, és la d'allunyar-se del Japó, puix davant de l'amenaça alemanya a Europa, l'interès de la França li aconsella més que mai de continuar amb bones relacions amb els EE. UU. El fet és — per parlar de fets concrets — que l'imperialisme nipó no ha aconseguit obtenir encara del capital francès un ajut més o menys important i que per altra banda les relacions franco-japoneses s'han complicat tot darrerament per l'anèixi per part de França de nou illes situades a la part occidental del Pacífic, entre Filipines i Indoxina. Aquestes illes tenen una importància militar capital i llur ocupació per França ha provocat la protesta del Japó i l'aprovació de Washington, fet que demostra clarament la significació política d'aquest acte.

La lluita de les potències imperialistes sobre el mercat mundial esdevé particularment aguda; una nova guerra mundial apareix a l'horitzó. I en aquesta atmosfera carregada, l'imperialisme japonès es troba isolat sense un aliat en el camp imperialista i amb enemics per tot.

Federació Comarcal del Barcelonès

Reformats els Estatuts de la F. C. del Barcelonès en el Congrés extraordinari celebrat darrerament, el Consell Central ha acordat dirigir-se a les Seccions que integren la Federació, invitant-les a reunir-se en assemblees extraordinàries per al nomenament dels seus nous delegats a raó d'un per dret propi cada una, i un per cada 50 afiliats, i convocar aquests representants a la reunió que tindrà lloc el proper dia 20, a la Casa del Poble, i en la qual prendran possessió de llurs càrrecs.

A la memòria de Rafael Campalans

L'acte necrològic de l'Escola del Treball

La bella iniciativa de l'Associació d'Ex-becaris de l'Escola de Treball d'organitzar una sessió a la memòria del que nostre i guia de tots ells, el company Campalans, aconsegui un èxit complet, esclatant, tant pel nombre públic que hi assistí com també per l'alta qualitat dels parlaments que s'hi pronunciaren, tots ells ben dignes de l'home que es rememorava.

L'acte tingué lloc, dimarts, al paranif de l'Escola de Treball, amb la participació dels companys Fronjosà i Serra Moret, del senyor Serrat i Bonastre, membre de consell de Cultura de la Generalitat i del senyor Ventura Gassol, conseller de Cultura.

Obert l'acte a les vuit, començaren els parlaments que foren difosos arreu de Catalunya per Ràdio Barcelona.

Després d'unes breus paraules de Barenys, per l'Associació d'Ex-becaris de l'Escola de Treball, s'aixecà a parlar el company

Joan Fronjosà

Expressa la impossibilitat d'expressar-se, malgrat la seva experiència oratòria, sobre Rafael Campalans. Indica que no podrà dir coses noves, però, almenys tindrà la satisfacció de parlar en nom dels alumnes i ex-alumnes de l'Escola de Treball.

Una cosa que més estimava Campalans era l'Escola de Treball. En 1917, quan els provinents de la C. N. T. entraren en aquesta casa amb la violència que les lluites de carrer comporten, fou aleshores que Campalans traçà entre els obrers la seva silueta inconfusible de pedagog alimant de les multituds.

Ell canvià les concepcions polítiques d'aquells obrers i convertí l'Escola del Treball no en una escola simple, sinó en una escola de ciutadans i de dignitat civil.

Aquesta fou l'obra trascendental de Campalans, la que restarà a través dels temps. Quan diem que Campalans era nostre, és perquè sempre, al taller i a la llar, al carrer o al grup polític, reflexionàvem allò que Campalans havia injectat a les nostres consciències. Campalans era estimat de tothom. No podia ésser altrament. Un home que es donava tot ell no podia menys que generar estimació i afecte. Però si sabia que a totes les capes socials tenia amics, sabia que on se l'estimava més era entre les classes obreres. Ell havia dit que, quan el poble s'hagués desencisat, en el poble trobaria els factors necessaris, per a portar a cap la seva magna funció.

Recorda que ningú ha dit coses tan greus sobre Campalans com ell i els seus companys. Li havien dit tot. Era militant d'un Partit del qual nosaltres erem adversaris irreductibles, sistemàtics. Li dèiem tirà, li dèiem que pertanyia a una política coaccionadora, traïdora.

El primer xoc no obstant, aconseguí, malgrat la nostra hostilitat innata, convèncer a la gent que més tard, en 1924 havia d'ofèrir la nota ciutadana més alta que donà Catalunya.

Quan aquells revolucionaris fugien com conills, mentre els polítics que es deien republicans no feien res per evitar la imposició dels pretorians, l'única gent que féu un gest digne foren els obrers estudiants de l'Escola del Treball. I fou perquè Campalans adoptava aquella actitud, perquè a aquells odis succeï un afecte incondicional, instintiu. ¿Què devia ésser aquell home, quin poder màgic i quines condicions de pedagog devia tenir que d'una gent instintivament hostil en féu una gent instintivament adicta?

Vol parlar també de la vida de Campalans. Ell l'ha tingut com a patró. A voltes la vida ordinària d'un home desfà els conceptes que tenim de la seva vida pública. Campalans quan feia de patró, que no n'era ni en sabia, era el mateix home. Exercia sempre aquell mestratge tan seu. Per això, el dia de la seva mort un diari adversari reconeixia la mort d'un burgès com no n'era cap altre.

Per honorar Campalans sols podem fer que quan anem a fer una cosa pensem en el que ell ens hauria dit. La memòria de les seves paraules ens ha de servir de formulari on trobar el consell que ens ha de resoldre el problema. Si ho fem així indubtablement obrarem bé, no sols amb nosaltres sinó amb els altres. Campalans era un cor generós i una cosa que ensenyava amb més facilitat era l'ésser bons per a tots, però també sacrificar-se pel bé dels altres.

Fronjosà acabà agraint la deferència que se li ha fet de designar-lo a parlar en nom dels deixebles de Campalans. (Aplaudiments.)

Serrat i Bonastre

Diu que ha de parlar de Campalans com a tècnic, per bé que és ben difícil destriar aquest aspecte d'una personalitat tan complexa com la seva. Campalans sabé ésser tècnic, però sabé no ésser esclau de la tècnica i estimar l'art.

Relata alguns records que té de la vida de Campalans. Campalans féu

la seva carrera tot fent periodisme i malgrat l'aridesa dels estudis, acabà feliçment la carrera. Al cap de poc temps entrà als serveis d'un contractista, on no s'hi sabé estar gaire temps, puix el seu esperit era massa inquiet. Després d'haver-lo deixat, fou el mateix contractista qui l'anà a trobar per enviar-lo a Alemanya en viatge de negocis.

De retorn a Barcelona, l'Ajuntament l'envià a Amèrica per estudiar el sanejament urbà. Tornà encara a Alemanya, ara per estudiar-hi l'arquitectura industrial i de nou al país hi introduí la fabricació de tubs de coure electrolític i d'oxigen Linde.

La seva obra cabdal fou, però, l'Escola de Treball. Barret, el seu antecessor en la direcció, li havia donat el primer impuls, però qui li donà la gran empenya fou Campalans. Tot el que després s'ha fet a Espanya en matèria d'ensenyament tècnic ha estat copiant l'obra de Campalans.

Recorda els esdeveniments del 1923, quan essent conseller de Cultura de la Mancomunitat, fou desposseït de tots els seus càrrecs per no voler doblegar-se al dictador i reduït a guanyar-se el pa a costa d'un formidable treball de traducció, únic a casa nostra.

A la caiguda de la Dictadura, Campalans es reintegrà a l'Escola del Treball, però ben aviat els deures polítics el distregueren per força temps.

I quan de nou havia retornat a l'Escola per treballar com mai, els elements l'han arrebatat.

Acaba demanant un record etern de Campalans, de l'home que tant havia fet pels seus alumnes, de l'home que animat d'un ideal i ple de fe marxava dret pel camí de la vida. (Aplaudiments.)

Serra i Moret

Tem que el tema exigeixi una major vastitud. Podria fer-se un llibre parlant de Campalans polític.

Tenint en compte les qualitats dels homes, la més alta és la concepció política que tenen del món. Els homes, per a ésser un organisme complet, a part de l'activitat ordinària que deuen a la Societat, han de tenir sobre ella un concepte format i més que un concepte subjectiu o objectiu, una idealitat que ens porti a actuar a fi que la Societat pugui obtenir els beneficis del nostre esforç en la seva destinació final.

Campalans, que presentava tants cares remarcables, era en l'ordre polític on es presentava amb tota magnitud, amb tota plenitud de la seva ànima generosa i la glòria dels seus ideals elevats que el feien un home superior als altres.

Campalans féu els estudis lliurement i regularment complí totes les disciplines. Mentre estudiava es guanyà la vida. Ell, de molt jove, escrivia als periòdics de l'època, propugnant les idealitats que han trasmutat Catalunya. Campalans era un bell producte de l'època. Un exemple exultant del que poden ésser els homes de Catalunya el dia que els nostres ideals tinguin concreció. La idea de reconstrucció col·lectiva ha fet molts miracles. I en Campalans havia de fer miracles puix hi havia en ells els elements necessaris. Campalans tenia tanta força que en ell tot s'engrandia i aquest ideal de Catalunya que ha satisfet molts homes, a ell li donà tanta grandesa, una visió del món tan excelsa que multiplicava aquest prodigi arreu de Catalunya.

Campalans no es podia acontentar amb Catalunya, perquè si Catalunya és una gran idealitat, seria una cosa incompleta deslligada dels grans ideals del món, dels grans ideals socials que tots hem de mantenir per veure si arriba a l'estat de perfecció que debem assenyalar-nos com la gran finalitat de la nostra vida.

Campalans multiplicava els seus esforços. Era un producte únic per la febre que l'abrandava, per les seves múltiples activitats. Catalunya valgué més el dia que Campalans nasqué, el dia que Campalans entrà pensant que Catalunya no havia d'assolir la plenitud, sinó que s'havia d'eleva per esdevenir antorxa de tots els pobles que lluiten i sofreixen. Per això Campalans es consagrà a la política.

Gràcies a ell tenim concepció més elevada de la política. Sempre generós, sempre pur i alt, gràcies a ell hem après que la vida de la política no era una futilitat, no era discutir uns interessos, no era fer d'actors en un pla en què les figures són un destorb per al poble.

Quan ell ha intervingut en la tasca política no ha demanat mai lloc sinó feina, que no li calia que li encomanessin, sinó que sempre la portava feia. No s'espantava de cap lloc, de cap missió, sempre a punt de realitzar allò que li encomanaven. Generós ho llurava tot. Tots sabem que en 1923 ho deixà tot, per no sabem les vegades que s'ha quedat sense res. Sempre i a l'hora de la mort. Sense vacil·lació actuava fins a l'últim. Aquest gran home que per molt que en parlem no ho farem prou, tenia un concepte nou de

la política. Llegí el seu llibre «Política vol dir Pedagogia» i la veureu. Ell, però, la resumí en una frase sublim: «Tot això que us he dit, que us he ensenyat, sols us servirà perquè patiu una mica més, perquè sapigau patir més.»

Catalunya valia més amb la seva presència i ara val menys amb la seva absència.

No us penseu que ell hagués restat ací; la vida sempre sap trobar el lloc que als homes correspon i si no hagués mort, haurieu vist a les seves mans el destí i les esperances de Catalunya.

Quan jove encara, parlava de Catalunya, Campalans emprava un nou llenguatge, tenia una visió tan ampla, una ambició tan gran que ben aviat s'afilià a un partit la base del qual és la universalitat. Un partit on no hagués de renunciar a les qualitats característiques pròpies sinó on les pogués exaltar noblement com un valor a oferir a la col·lectivitat, mai com una resta, mai com una qüestió a discutir. Una personalitat mai ha de restar i per això Campalans intel·lectualment s'havia d'afiliar al Socialisme. Però al Socialisme li donà a Catalunya el caràcter de català que li correspon. Venia a formar un partit nou, que no era nou, sinó un producte autèntic del nostre país.

La U. S. C. és obra seva. La seva concepció era la seva realització i així que concebé la U. S. C. la trobarem creada. Heus ací com nasqué aquesta força nova que ha irradiat en l'àmbit del país, i que ha fet que els altres pobles aprenguin a veure que no hi ha antinomia entre universalitat i personalitat.

Heus ací la gran obra de Campalans. A part d'això, he de tornar a l'home per veure en ell l'exponent d'un organisme complet. No era sols un tècnic sinó que sabia d'art. Coneixia la història, la filosofia, llengües. Era un home que no tenia dubtes, que tot ho assimilava. Heus ací on ens hem de girar tots, per a veure en ell un exemple de ciutadania. No tots tenim les seves facultats per tots podem imitar-lo i tenir per ell la veneració que vol dir emulació.

Campalans nasqué per a mestre i ho fou en tots els actes de la seva vida. Com a mestre hem de seguir-lo honorant-nos d'ésser els seus deixebles. Tant de bo que Catalunya tingui molts imitadors seus que seguissin la seva petjada. Sols així la fe del nostre poble veurà la realitat dels seus somnis i únicament amb homes com Campalans podem inscriure Catalunya entre les glòries positives de la Història per haver-la elevat als seus fills a les glòries de la humanitat.

Que pugem dir que Catalunya és instrument de pau, de civilització, de justícia. És el màxim honor que podem fer al company honorat que mai recordarem prou, que mai estimarem prou! (Grans aplaudiments.)

Ventura Gassol

Porta la representació del President de la Generalitat. Però vol despul·lar de tots els atributs oficials per parlar de Campalans com a amic. El fet d'ocórrer la seva mort quan ell es trobava lluny, augmentà la seva dolor i per això ha acudit amb gust a aquesta casa per donar-li aquell adéu que no li podrà donar.

Glossa en bells paràgrafs la riquesa i la mística de l'amistat de Campalans. Subratlla el seu humorisme que el feia ésser bo principalment amb els seus enemics i parla de la seva activitat de conspirador, en la qual hi sabia posar aquell humanisme que no el deixà mai. Recorda bells angles de les seves relacions amicals amb Campalans.

Enumera el que el Govern de Catalunya li deu: la seva tasca com a primer Conseller de Cultura, com a redactor de l'Estatut, com a membre de la Comissió tècnica financera de l'Estatut, com a diputat i sobretot el seu amor a Catalunya, inigualat per ningú.

«Acaba el senyor Gassol amb un bell cant a l'apoteosi resultant i creadora de la mort de Campalans i demanant a tots els deixebles de l'Escola que segueixin el gran exemple de convivència que donà el gran home i el gran socialista. (Grans aplaudiments.)»

L'homenatge de les Corts Constituents

En reprendre llur actuació, les Corts Constituents expressaren el seu condol per la mort de Campalans. Heus ací l'extracte de la sessió del dia 2 d'octubre:

«El Sr. PRESIDENTE: Antes de pasar adelante, me va a permitir la Cámara que entretenga un poco la atención de los Sres. Diputados recordando la presencia aquí de un Diputado que, por desgracia, ha desaparecido

de entre nosotros definitivamente. Se trata de D. Rafael Campalans. No tengo que recordar la competencia y la escrupulosidad con que ha participado de nuestros trabajos; especialmente durante la discusión del Estatuto de Cataluña, este Diputado hizo gala de su cultura y de sus dotes políticos. Espero, pues, que la Cámara, participando del sentimiento de la Presidencia, acordará, por unanimidad, que conste en acta su pesar por tan sensible pérdida.»

El Sr. SERRA MORET: Pido la palabra.

El Sr. PRESIDENTE: La tiene S. S.

El Sr. SERRA MORET: Debo agradecer, señores Diputados, en nombre de la Unión Socialista de Cataluña, el recuerdo que la Presidencia ha dedicado a nuestro amigo, a nuestro compañero Rafael Campalans. Con la pérdida de Campalans, no solamente perdemos nosotros un compañero, un maestro y un hermano, sino que lo pierde todo el país, porque Campalans, aparte de su actividad política, aparte de la generosidad con que siempre sirvió a sus ideales, sirvió al país con preferencia. Prueba de ello es la enseñanza técnica que se organizó en Cataluña bajo su dirección, habiéndose admirado ante su funcionamiento cuantos lo han conocido y han podido apreciar la magnitud del esfuerzo de su creador. Además, Campalans se había incorporado ahora al Consejo de las Enseñanzas técnicas del Estado. Por todo ello, creo que no solamente Cataluña sino España entera han perdido uno de sus mejores valores, representado por un hombre de los más preparados y de quien más podía esperar el país. Por eso agradezco las palabras de la Presidencia y el sentimiento de la Cámara por la pérdida de este amigo, de este compañero y de este hermano.»

Impressió parlamentària

(Sessió del 2 i del 10 d'octubre)

La sessió del dia 2, celebrada enmig de gran expectació en un dels passadissos del Parlament degudament habilitat a l'objecte, fou una sessió llameca.

En ella el Govern Pi i Sunyer anuncià d'antuni la dimissió del Consell en ple, i després de legar als futurs successors l'herència d'uns projectes de llei elaborats pels dimissionaris, segons pot hom apreciar, amb tot amor, hi afegí unes manifestacions extemporànies, donada la seva situació, que provocaren un diàleg picat entre el senyor Lluhi i la Presidència en voler aquell fer ús de la paraula i negar-se aquesta a concedir-la-li.

Tot plegat una crisi qu'féu l'efecte d'una fugida.

En la sessió del dia 10, presentació del Govern Santaló. Una proposició del grup Lluhi, sostinguda per la nostra minoria, en la qual, a títol de principi i d'acatament al Parlament, es demanava la compareixença del senyor President de la Generalitat, fou rebutjada, després d'un debat, per 44 vots contra 27.

A continuació el senyor Santaló degué fer segurament una declaració ministerial, però tan vaga i difusa, que les oposicions no tingueren realment manera de pronunciar-se sobre la seva aprovació o disconformitat.

El company Serra i Moret féu un discurs de tons elevats, que en més d'un moment arribà a impressionar la Cambra, tot assenyalant el moment crític que travessa la República i fent una crida cordial a tots els esquerrans per tal que, superant les pròpies faltes i febleses, a base d'una rectificació de política en un sentit més austere i més ferm, es possessin a l'altura de les circumstàncies i de l'alta missió que ens pugui tenir reservada la Història com a catalans i esquerrans.

El senyor Lluhi féu a continuació la presentació de la seva minoria i expressà el desig que el Govern concretés si més no alguns punts del seu programa per tal de saber exactament a què atendre's.

Per la seva banda, la Lliga es complagué, naturalment, per boca del senyor Ventosa, a posar en evidència com eren les pròpies culpes del partit majoritari les que conduïen a la ràpida descomposició de l'Esquerra.

Després, lectura d'uns projectes de llei; reiterades suspensions de sessió en espera d'un dictamen relatiu a l'ajornament de les eleccions municipals, dictamen que calia elaborar cuita-corrents i que al final no vingué ni després de prorrogada per una hora la sessió; entreteniments, amb incidents pintorescos, a càrrec d'alguns diputats i de la Presidència.

En definitiva, que el Govern Santaló, com digué el company Fronjosà, no tingué pas el que se'n pugui dir un bon "debut".

Cal esperar que en dies successus s'anirà contrant i sabrà imprimir a la política del partit majoritari aquella rectificació que tant desitja l'opinió que li és sincerament afecta.

Congrés de Reorganització de la F. C. de Barcelona de la U. S. C.

Dies 7 i 8 d'octubre

El Congrés de reorganització de la F. C. de Barcelona ha constituït un bell èxit pel nombre de delegats assistents i per l'entusiasme i encert que tots ells saberen posar en les deliberacions. Les sessions se celebraren a la nit del dissabte i al matí i a la tarda del diumenge.

Delegats

Els delegats validats per la Comissió de credencials composta pels companys Ramis, Graus i Sánchez Marin, foren nels següents:

Districte Barcelona Vella: Pere Masanella, Pau Cirera, Ramon Jové, Antoni Ollate, Angela Graupera, Josep Farré.

Districte II: Francesc Botella, Jaume Borrás, Josep Rebolgar.

Districte III: Miquel Grau, S. Pons, Emili Echevarria.

Districte IV: Ferran Piera, Cinto Gené, Angela Castilla, Isidre P. Palanada, Josep Ferrer Ribera.

Districte VI: Antoni Ribé, Antoni Renart, Pelai Sala Berenguer, Pau Permisans, Francesc M. Fernández, Joan C. Coll Olivé.

Districte VII: Miquel Grau Boronat, Lluís Cases Vila, M. Martínez Cuenca, Martí Poblador Grifols, Suplents: Josep Rabassó Torné, Pere Pueyo Autin.

Districte VIII: Lluís Roca, Rafael Ramis, Lluís Avendaño, Joan Sánchez Ullain, Andreu Fàbregas, Joan Rull, Joan Munera, Miquel Alemany, Santiago Pons.

Secció del Clot: Gabina Viana, Adoll González, Francesc Viladomat, Ferran Montes, Ramon Sorribes.

Districte X: Joan Tomàs, Josep Nieto Burrull.

Badalona: Vicenç Solé.

Sant Andreu: Joan Alemany.

Santa Coloma Gramanet: Josep Bové.

La mesa de discussió fou integrada així: President: Martínez Cuenca; Vice-President: Viladomat; Secretaris: Rull i Sánchez Marin.

Foren tractats successivament els diversos punts de l'ordre en mig de correcció i cordialitat i s'aprovaren els Estatuts pels quals s'ha de regir la F. C. en la seva nova fase.

S'aprovaren igualment les següents

Proposicions

El Congrés acorda que, fins que d'una manera legal sigui acordat que les eleccions a Catalunya es faran per Comarques (i no per l'antic sistema de capital i circumscripció) queda en suspens l'Ingrés, a la Comarca del Barcelonès, de la Secció de Badalona.

El Congrés acorda que la J. D. de la Comarca, es posi en contacte amb el C. E. de la U. S. C. sobre el tant per cent de les quotes del Diputat per Barcelona, que pot concedir a la Federació Comarcal.

Secció Districte VI

Aquesta Secció celebrarà Assemblea el dia 15, a les deu del vespre, per nomenar els delegats a la J. C. de la F. C.

Estatuts aprovats

Article primer. La F. C. de B. es proposa de reunir dins d'ella totes les forces socialistes organitzades de la Comarca del Barcelonès, a fi de pagar amb més eficàcia l'ideal del Partit, defensar els drets dels treballadors i aconseguir la creació de nous organismes amb la mateixa finalitat.

Art. segon. La F. C. de B. constarà de les Seccions del terme municipal de Barcelona i de les foranes de Badalona, Hospitalet, Esplugues, Sant Just, Sant Adrià i Santa Coloma de Gramanet.

Per l'estructuració de Barcelona en Seccions quedarà el Ple de la F. C. de B. facultat per a fer l'estructuració més adient, atenent les realitats del moment.

Art. tercer. La F. C. de B. s'atindrà en les seves normes d'actuació als Estatuts, a la tàctica i principis generals del Partit i vetllarà perquè siguin fidelment interpretats pels militants.

Art. quart. La F. C. de B. serà dirigida per una Junta Central i una Junta Executiva. La J. E. serà elegida per la J. C. entre els seus membres i es componrà de 7 companys que seran responsables davant la pròpia J. C. i el Congrés Comarcal.

Art. cinquè. La J. E. serà integrada pels següents membres: President, Vice-president, Secretari, Vice-secretari, Tresorer, Comptador i un vocal.

Art. sisè. La J. C. la constituïran els delegats que nomenin les seccions en assemblees generals i per majoria absoluta de vots, a raó d'un delegat per tret propi i un per cada fracció completa de 50 afiliats al corrent de cotització mensual, mentre el nombre total de delegats no sigui superior a 50; en aquest cas s'augmentarà la base a fi que el nombre total de delegats no sigui superior a aquesta xifra.

La J. C. es reunirà ordinàriament una vegada cada mes i extraordinàriament quan ho demanin un terç dels seus membres o ho cregui convenient la J. E.

La J. E. es reunirà almenys una vegada cada setmana.

Art. setè. El President tindrà la representació de la Federació Comarcal en el Consell Directiu del Partit.

Art. vuitè. El delegat que deixarà d'assistir a dos plens consecutius de la Federació Comarcal, sense al·legar un motiu justificat serà considerat dimissionari i rellevat de les seves funcions.

Aquesta decisió serà comunicada a la secció corresponent perquè nomeni un nou delegat.

Així mateix els membres de la J. E. que deixaran d'assistir a igual nombre de sessions de la J. E., seran considerats baixa, d'acord amb el que indica el paràgraf anterior, i hom procedirà a il·lur substitució.

Art. novè. Les Seccions hauran d'anul·lar els mandats dels delegats elegits, quan la majoria absoluta dels assistents de les Assemblees ho decidixi.

No podrà proposar-se l'anul·lació d'un mandat si no és en una reunió convocada a l'efecte.

Art. 10. Cada any la J. C. es reno-

varà per meitat. A aquest efecte les Seccions alternaran en la renovació anual de llurs delegats. La J. E. es renovarà totalment. Tots els càrrecs són reelegibles.

Art. 11. El Congrés ordinari serà convocat a la primera quinzena del primer de gener, i l'extraordinari quan la J. C., a proposta de la J. E., o una tercera part de les Seccions, ho creurà necessari.

Art. 12. Tant els Congressos ordinaris com els extraordinaris sols podran tractar de les matèries específiques a l'ordre del dia en tots llurs aspectes.

Els informes a tractar en cada Congrés hauran d'ésser tramesos un mes, com a mínimum, abans de la seva celebració.

En els Congressos de màxima urgència, la J. C. podrà fixar la convocatòria en el termini que cregui més convenient.

Art. 13. Els regidors dels municipis que integren la F. C. són responsables davant el Congrés i tenen l'obligació de presentar cada Congrés ordinari un informe de llur gestió.

Els companys elegits regidors pel Partit vénen obligats:

Primer. A assistir a tots els plens de la J. C. i a les reunions per a les quals la J. E. els convoqui. Sols un cas de força major, degudament justificada, podrà ésser atès.

Segon. A donar coneixement a la J. E. dels problemes que es plantegin al respecte Consistori, sempre i quan aquests reclamin l'exposició del punt de vista del Partit.

Art. 14. Els candidats per regidor per Barcelona seran elegits pel conjunt de les Seccions reunides en Assemblea. Les Seccions elegiran en llurs assemblees els candidats a candidats, i l'assemblea general de la F. C., en la qual sols podran prendre part els afiliats de Barcelona, elegirà de la llista que resulti de les votacions seccionals els candidats a regidors.

Les votacions seccionals es celebraran totes al mateix dia i a la mateixa hora.

En les Seccions foranes els candidats a regidors seran elegits en votació única per totes les seccions que figurin en el mateix districte municipal.

Les votacions seran secretes, restant prohibits tant la impressió com el repartiment de candidatures.

L'elecció de candidats a regidors es realitzarà a ésser possible amb un mes d'anticipació a la data legal de les eleccions.

La F. C. es veurà obligada a facilitar a cada votant una llista nominal dels avant-candidats que hagin de sortir en les diferents Seccions.

Art. 15. Els municipis de la comarca de Barcelona constituïran, cada un d'ells, una Junta municipal del Cens electoral.

Els municipis on existeixin diverses Seccions del Partit, formaran aquesta Junta a base d'un delegat de cada Secció nomenat especialment per a aquest fi.

Els municipis d'una sola Secció assumiran aquesta tasca en la forma

Cooperativa General de Consum de Barcelona i la seva comarca

ASSEMBLEA DE CONSTITUCIO

Realitzats els treballs indispensables de preparació i comptant amb un nombre d'adhesions que permeten, al seu judici, posar en marxa la Cooperativa, la Comissió organitzadora creu arribat el moment de convocar tots els adherits a una assemblea general per donar compte dels treballs realitzats i procedir a la constitució definitiva de la Cooperativa.

Aquesta Assemblea tindrà lloc avui, 14 d'octubre, a la Casa del Poble de Barcelona, Primer de Maig, 7, a les set del vespre de primera convocatòria i a dos quarts de vuit de segona i es desenrotllarà d'acord amb el següent

ORDRE DEL DIA

1. Report de la Comissió organitzadora.
2. Lectura i discussió del projecte d'Estatuts.
3. Nomenament dels òrgans directius de l'Entitat.
4. Fixació de la data inaugural de les operacions.
5. Precs i preguntes.

LA COMISSIO ORGANIZADORA:

Ardiaca, Capdevila, Fàbrega, Ferrer, Rafael, Ramis, Ràfols i Rull.

que creurà més convenient, d'acord amb la J. E. de la F. C.

En allò que fa referència a la funció d'aquests delegats regiran les disposicions fixades en l'article 8 d'aquests Estatuts.

La Junta municipal del Cens electoral tindrà, a més, un secretari permanent. Aquest secretari podrà assistir amb veu, però sense vot, a les reunions de la J. E. i de la J. C., sempre que ell ho cregui necessari.

Art. 16. La participació en les llistes electorals serà feta d'acord amb les normes dimanades del Consell Directiu del Partit.

Art. 17. Per a ésser candidat a regidor caldrà una antiguitat mínima de dos anys al Partit.

Art. 18. Els candidats a regidor signaran, prèviament a l'elecció, la renúncia de llurs càrrecs. Aquesta renúncia serà lliurada a la J. C. i serà presentada per aquesta a l'Ajuntament, cas d'ésser expulsat de la U. S. de C. el regidor. Aquesta disposició s'entén que sols serà aplicable quan els càrrecs

de regidor siguin legalment renunciats.

Art. 19. El Congrés fixarà la quota que, per afiliat, hauran d'ingressar les Seccions a la tresoreria de la Federació Comarcal.

A més la F. C. comptarà amb el 10 per cent de totes les dèstes que s'obtinguin en càrrecs de representació de la F. C.

Art. 20. Quan la tercera part dels vots del Congrés, tant ordinaris com extraordinaris o de les Seccions, solliciti el referèndum sobre un acord del Congrés, la J. E. haurà de portar-lo a cap.

Art. 21. Per les matèries no legisla- des en aquests Estatuts regiran les normes dels Estatuts generals de la U. S. de C. i del Partit Socialista Obrer Espanyol.

Article transitori. D'acord amb el disposat per l'article 19, la quota que hauran de satisfer les Seccions de la Comarca del Barcelonès per afiliat, serà de 0'15 pessetes.

Barcelona, 8 d'octubre de 1933.

MARIA ARTIACH

Una Maria diferent

Paquet
200grs.,
UNA
PESETA

Aliment
poderós,
torrat
perfecte

LA BONA GALETA

L'INCENDI DEL REICHSTAG

tre Van der Lubbe i els nazis, i que arran de l'incendi féu importants declaracions públiques, fou assassinat el 3 d'abril al Tirol austríac, on s'havia refugiat, per un grup de nazis alemanys. El Dr. Oberföhrer, gran industrial, que havia estat cap del partit popular nacional alemany (Hugenberg) i que en el «Manchester Guardian» dels dies 26 i 27 d'abril publicà un sensacional document d'acusació al règim hitlerian, fou trobat assassinat el 7 de maig a casa seva.

El propi Goering era conegut com a morfinista patològic. Durant un cert temps hagué de residir en un sanatori suec i en el «Libre bru» es troba una reproducció fotogràfica d'un certificat d'un metge forense d'Estocolm que acreditava que Goering i la seva dona eren incapaces d'educar els seus finonam patològic. Durant un cert temps hauer reclos el 17 de setembre de 1925 al manicomí de Langbro, a Suècia.

Gràcies a les declaracions coratjoses del seu camarada Koenen, Torgler pogué demostrar la seva no intervenció en l'incendi del Reichstag. Igualment pogueren demostrar la seva innocència els inculpatos bulgars. Endebades. Entretant tota la premsa nazi que s'ocupava de l'incendi incorria en contradiccions innombrables. Segons aquesta premsa, Goering proclamà que en l'escorcoll realitzat a la Casa del Partit Comunista pocs dies abans de l'incendi, s'havia trobat un pla que contenia, escrites, tots els detalls de l'execució de l'incendi. ¿Per què, doncs, Goering, no establí una estreta vigilància a l'entorn del Reichstag, puix tenia a les seves mans tots els mitjans per a fer-ho? El cap de bombers Gemppe, apreciat per tothom per la seva seriositat i competèn-

cia, que s'encarregà dels treballs de l'estimació de l'incendi, i que coneixia massa l'estructura del Reichstag i de les circumstàncies pròpies de l'incendi, fou acomiadat, sobtadament, pocs dies després, acusat de «malversació de fons públics». D'aquesta manera se l'obligava a callar, alhora que era sotmès a una estreta vigilància. A l'endemà de l'incendi, Goering féu radiar l'interviu que tingué amb diversos testimonis i arreu d'Alemanya tothom pogué oír com al guàrdia de la sala del Reichstag li fou tallada la paraula a la meitat de la seva declaració, quan anava a parlar de la descoberta de Van der Lubbe i d'altres incendiàries, potser.

Tots aquests detalls constituïen la base del contra-procés de Londres, que s'inicià el 14 de setembre de 1933, vuit dies abans del començament de la farsa criminal del Tribunal de Justícia del Reich a Leipzig. Ja en la seva primera sessió el procés demostrà que en realitat devia assegurar al banc dels acusats.

LA INTRODUCCIO

Sir Stafford Cripps, el President del Comitè, fixà, des del començament, el caràcter de l'empresa. No es tractava pas — com digué — d'un tribunal en el sentit ordinari del dret penal, sinó una comissió jurídica d'investigació que s'havia imposat la missió de descobrir totes les relacions essencials en l'afer de l'incendi. Insistí novament que la Comissió no depenia ni tenia cap rela-

ció amb els cercles comunistes o social-demòcrates, ni, molt menys, amb els autors del Llibre bru. Sir Cripps enumerà les raons que conduïren a la formació d'aquesta Comissió i que causaren una sensació tan forta arreu del món. Les més importants d'aquestes causes eren els diversos rumors, més o menys distints, sobre l'incendi; la mala fe del govern i de les autoritats alemanyes que, entre altres casos, es demostrava en el refús dels advocats estrangers que s'oferien per a la defensa dels inculpatos i l'actitud veritablement sanguinària de la premsa alemanya (llegir nacional-socialista), que acceptava per endavant la culpabilitat dels acusats i demanava llur cap. Alguns advocats estrangers, l'objectivitat dels quals en oposició als jutges feixistes era coneguda de tothom, s'adreçaren al tribunal del Reich per encarregar-se de la defensa dels acusats. Entre ells es trobava el famós advocat suec Branting. Igual foren altres persones que amb el pes del seu prestigi volien intervenir a favor dels acusats i havien demanat tenir accés a la tramitació de la causa, com el famós novel·lista Romain Rolland. Tots foren refusats, car «un tribunal alemany garantitzava un procés lliure de prejudicis...» La prova d'això fou l'execució brutal de quatre joves obrers d'Hamburg.

D'aquesta manera, com digué Sir Stafford Cripps, el resultat d'aquesta Comissió jurídica havia d'ésser una orientació per a l'opinió pública davant del procés imminent de Leipzig

Després de l'allocució de Sir Cripps, vingué la lectura dels fets, Neil Lawson, el Secretari de la Comissió, confrontà les informacions de l'Agència de premsa alemanya amb les dels més seriosos periòdics anglesos burgesos que havien aparegut durant el temps comprès entre el dia de l'incendi fins al de les eleccions. Ja en aquell temps les informacions de la premsa nazi — puix així hem de considerar ja en aquells dies decisius els principals diaris alemanys, posat que el Departament governamental de premsa es trobava en les mans dels nacional-socialistes — eren deformades per tal d'explotar l'incendi del Reichstag a favor dels Interessos del partit nazi. A base de matissos i de contradiccions innombrables, que es produïen en el foc de la lluita, es designava com a culpable tan aviat l'un com l'altre. S'intentava construir els fets més impossibles, per anorrear l'adversari tant com es podria i per exaltar el partit nazi com a salvador de la humanitat i de la civilització. I en l'esperit dels que participaven en aquest contra-procés planaven sempre aquestes dues qüestions reveladores: ¿Quan fou incendiat el Reichstag? Dilluns, 7 de febrer. ¿Quan foren les eleccions? El diumenge següent! Totes aquestes constatacions eren recolzades per les declaracions de l'ex-diputat socialista Hertz, qui detallà l'estructura de l'edifici del Reichstag i revelà l'existència del túnel que va de la residència del President al mateix Parlament. Amb una escala s'hauria potser aconseguit arribar a una finestra, però era totalment impossible saltar a l'interior sense l'ajut d'una altra escala. Ningú, però, no ha sentit parlar mai de cap escala i aducir en aquest cas hauria estat impossible escapar.

(Continuarà)

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Trimestre. . . 2'50 ptes.
Semestre. . . 4'50 "
Any 8'00 "

JUSTICIA SOCIAL

Redacció i Administració:
Primer de Maig, núm. 7
Telèfon núm. 11482
BARCELONA

Unió Socialista de Catalunya

Mitjings i Conferències

DEMA
Conferència del company Comorera a la Secció de Cervera, al matí.
Tema: «La Reforma Agrària a Catalunya».

Conferència del company Comorera a la Secció de Ciutadilla, a la tarda.
Tema: «El moviment polític actual vist per un socialista».

Conferència del company Ardiaca a la Secció de Castelló d'Empúries.
Tema: «Socialisme i Cooperació».

SECCIO BARCELONA VELLA
Es convoca els afiliats a la Secció, per al dilluns, dia 16, a les deu de la nit, a l'Assemblea General Extraordinària.
Ordre del dia: Nomenament de delegats al Ple Comarcal.

Joventut Socialista de Catalunya

CURS D'ECONOMIA POLITICA
Recordem a tots els nostres companys afiliats al Partit i a la J. S. C. la conveniència que s'inscriguin el més aviat possible al curs d'Economia Política que donarà el company R. Folch i Capdevila, i que començarà el dissabte, dia 21, a dos quarts de 8 de la vetlla, puix que el gran nombre d'inscrits que fins ara ja consten reduïxen el nombre de places, essent aquestes ja bastant disminuïdes.

ASSEMBLEA
El proper dimarts, dia 17, a les 10 de la nit, aquesta Joventut celebrarà assemblea general ordinària, sota el següent

ORDRE DEL DIA

1. Lectura de l'acta anterior.
2. Lectura de l'estat de comptes.
3. Lectura de la Memòria.
4. Dimissió de l'actual C. E. i elecció de nous càrrecs.
5. Pregs i preguntes.

Front únic d'empleats de l'engròs

Ahir, divendres, tingué lloc l'anunciat ple de delegats de les diverses entitats que integren el Front Únic.
Entre altres acords es prengué el de celebrar demà, diumenge, a dos quarts de dotze, un gran miting d'orientació a l'Iris Park, en el qual els companys Rodríguez, Pérez, Arquer, Clotet, Olivé i Vilà exposaran les gestions realitzades fins al moment i els acords adoptats pel ple davant dels transcendents moments que s'apropen per als obrers de l'engròs de Catalunya.

Crèdit i Previsió

SOCIETAT COOPERATIVA
Corta, 678, 2.ª - Tel. 16871

L'objecte de la Societat es practicar la cooperació en el crèdit, l'estalvi i la previsió suprimint el lucre en aquestes activitats

Oficines electorals de la U. S. C.

Oficines Centrals:
PRIMER DE MAIG, 7
(CASA DEL POBLE DE BARCELONA)
Oficines
i a totes les Seccions de la U. S. C.

L'afar del concurs de material ferroviari

Renovar-se o morir

En el nostre darrer article arribarem a la conclusió que avui no hi ha cap fonament tècnic ni econòmic perquè les companyies ferroviàries mantinguin en les seves comandas la pretensió d'establir la lògica divisió entre la part mecànica i la part elèctrica pròpiament dita.

Com els torrents arriben als rius, la indústria catalana de material ferroviari ha estat arrossegada al caos en què avui es troba. I és que al nostre entendre, el mínim imprescindible perquè la burgesia pugui continuar tenint algun èxit, és que estigui capacitada.

¿Per què, ens preguntem nosaltres, es passà, en el darrer mes de desembre, una comanda per gestió directa de 10 vagons destinats a les línies Barcelona-Manresa i Barcelona-Sant Joan? A aquells que ignoraven aquest fet, la campanya portada a cap pel senyor Domènec de Bellmunt els haurà ensenyat que fou degut a un informe del governador civil de Biscaia, en el qual es notificava la forta crisi de treball que existia allí, a conseqüència de la qual unes dressanes estaven a punt de tancar. I estan les companyies mancades de material fou fàcilment realitzable per al company Prieto, el dictar la llei fent possible dita adquisició.

I ara preguntem nosaltres, i esperem que el senyor Domènec de Bellmunt ens contestarà alguna cosa:

¿Es que no teníem nosaltres, els catalans, un nombre important de diputats, algun d'ells ben identificat amb advocats de la *soi-dissant* indústria de material ferroviari, per a fer sentir la seva veu de protesta? ¿Es que no hi havia representació de Catalunya al Govern de la República? ¿Es que no hi havia, no hi ha encara, un President de la Generalitat, representant

tant a Catalunya del govern de la República, a qui l'exèrcit rendeix armes en un grau molt més elevat que no al governador de Biscaia, que podia exigir que no es deixés de tenir en compte la situació en què es trobava, en què es troba, la indústria catalana en general?

¿No és, per ventura, una immoralitat manifesta el predicar a la gent que no treballa, a la gent que amb prou feines pot menjar un bocí de pa, que s'obriran treballs (aerport, enllaços ferroviaris, etc.) quan en la realitat no es fa res en absolut per aconseguir treball per a la indústria catalana?

La nostra indústria (la indústria de Catalunya) es pinta sola per a anar-se destruint. Creiem que no és culpa de cap ministre socialista el que magrat tenir Barcelona una important fàbrica d'automòbils, es vegin cada dia en major quantitat, pels carrers de la nostra ciutat, uns autòboms Roca, dels quals aviat sols quedaran desferres, construïts enteralment a aquelles fàbriques de les quals es diu que solament poden dedicar-se a construccions navals.

Enlloc es veu la més petita intenció de rectificació o redreçament. Preparam ens enllaços ferroviaris i s'accepta com a president de la Comissió un enginyer que, com fou dit des de les planes de JUSTICIA SOCIAL, fou separat per l'Ajuntament actual del càrrec de Cap de serveis tècnics municipals. ¿A quin resultat ens portarà això?

Potser aleshores, d'una manera pública es mostrarà novament la misèria de la indústria catalana i segurament es procurarà el fer-hi constar que no hi ha possibilitat de fer res a Barcelona ni a Catalunya, i aleshores no hi haurà altre remei que encarregar el

material al famós trust nordeny (els components del qual, en eliminar la indústria catalana sabien ben bé el que es feien) i una vegada més sentirem el llanto sobre el difunt.

D'ésser un altre l'esperit que l'ànima, veuríem com rectificat errors i actuacions passades, no seria gens impossible que la indústria catalana es pogués ajudar mútuament i recolzar-se amb la indústria elèctrica d'arreu del món (doncs ni cal dir que tota ella no està inclosa dins d'aquest trust que se'n vol presentar com una mena de Deu omnipotent) i acompanyada d'uns disegs de millorament en les formes de construcció i concepció de les coses, no els seria difícil de trobar qui, d'una manera forçosa, els hagués escoltat.

Cal formar legions d'homes joves que per mitjà de pensions a l'estranger o per mitjà de beques a casa nostra, es capacitin dels nous mètodes de treball.

Cal recordar amb quin braó lluitava l'enyorat Mestre Campalans per a encibir en els grups de pensionats a l'estranger per l'Estat espanyol, a alumnes de les Escoles de Catalunya.

I calia veure amb quin menyspreu eren ateses les seves activitats no sols a Madrid, sinó, cosa més lamentable, que també ací a Catalunya mateix. I calia veure com aquells que tenien la sort de poder-hi anar eren rebuts al seu retorn amb la màxima indiferència i menyspreu.

Són sobretot la Generalitat, l'Estat, les corporacions, les que tenen la responsabilitat de rectificar aquest estat de coses.

En quant a la indústria catalana, poc en podem esperar, a no ésser una baixa de salaris amb la qual vulgui compensar la seva ineficàcia i la seva manca de preparació.

El discurs del company Serra i Moret

(Ve de la pàg. 1)

que la complissiu dignament i plena, i no us demanaríem altra cosa. No us demanem només que aquella voluntat que us han donat els nostres amics, els nostres companys i tot el poble de Catalunya o la majoria del poble de Catalunya, fos recanviament interpretada, no solament amb la rectitud aquella que pot exigir-se als nostres actes i amb l'honestat aquella protocolària que s'exigeix a tothom, sino també amb la interpretació lleial del que volia dir aquell poble el dia que ens va donar els seus sufragis; que volia dir moltes coses que no han estat No em refereixo a promeses, em refereixo a compliment i a conducta. El poble volia moltes coses que no han estat i nosaltres venim a exigir-les; nosaltres creiem que ja és hora d'exigir-les. Voila, sobretot, el poble — i parlo en termes molt generals, no em refereixo en aquests moments únics a l'Esquerra Republicana de Catalunya i al Govern de Catalunya — sinó a totes les esquerres espanyoles — volia el poble, i ho volia perquè té prou bon sentit per a comprendre que així li convenia que hi hagués hagut una mica més d'energia i una mica més de valentia per a combatre tots aquests que han confabulat en contra nostra, que han exagerat els nostres errors i que, per mitjà de la seva autoritat, del seu prestigi i, sobretot, de la seva riquesa, han pogut combatre'ns amb armes desiguals, ja que nosaltres no hem reaccionat amb la forma convenient per tal de combatre aquests atacs que continuament s'han dirigit al règim i, sobretot, a les inspiracions del règim. Perquè en el fons hi ha això: ataquen les esquerres, ataquen l'obra del Govern de la República i de les Corts Constituents, ataquen l'obra del Parlament de Catalunya i l'obra del Govern de Catalunya; troben motius per atacar totes aquestes coses, les exageren, les engrandixen i les infien, i després una gran part del nostre poble participa d'aquelles opinions perquè no hi ha hagut ningú que els hi fes veure el contrari, perquè no hi ha hagut ningú que demostrés l'energia suficient per a poder abatre aquests atacs constants al règim, que en el fons tot són atacs, no a les esquerres, sinó al règim o a les essències del règim.

Aquesta rectificació de conducta de nosaltres la voldríem veure, i hauríem de desitjar que vosaltres, que dieu que sou un Govern homogeni i que ho sou, tinguéssiu la fortuna d'acoblar al voltant vostre totes aquelles forces que com vosaltres pensen, totes aquelles forces que tenen en el fons els mateixos disegs que vosaltres, que tenen els mateixos propòsits i que persegueixen les mateixes finalitats. Crec que fóra una obra de govern acoblar totes les forces esquerristes de Catalunya — que vosaltres representeu aquí només Catalunya — si no per res més — està clar que té altres fins i altres magnituds aquest propòsit —, però, si no per res més, ara en aquests moments, per a donar un exemple que un dia donarem nosaltres a Espanya, d'una unitat de front que feia creure a tot Espanya que el millor baluard de la República i de les noves institucions, era i havia d'ésser Catalunya.

Jo tinc la confiança que vosaltres interpretareu aquestes paraules meves tal com estan inspirades i dites, és a dir, jo el que desitjo és que vosaltres no hi veieu en aquestes paraules, en absolut, cap desig nostre d'anofitar-nos de la vostra situació. Nosaltres podríem aprofitar-nos de la vostra situació; vosaltres sabeu que no és molt afortunada; vosaltres sabeu que continuament heu d'exhibir davant del poble, no diré una gangrena, però sí una malaltia greu que porteu a dintre, i vosaltres sabeu que aquesta malaltia és coneguda per tothom i s'ha encomanat ja a tothom i ha portat a tothom una desorientació i una gran depressió d'esperit.

La nostra intenció crec que és clara. S'ha constituït un nou Govern i haurà de fer una política. Les facultats del Govern de Catalunya no són encara molt amples. Sabem tots que el traspassat de serveis és una cosa lenta i regatejada, sabem tots que l'aplicació mateixa de les lleis de la República a Catalunya no tenen una realització molt fèl·la. Sembla que hi hagi un interès per part de tots en apartar-se de conflictes personals immediats i no afrontar les situacions que creen sempre les situacions polítiques, i nosaltres voldríem que s'afrontessin totes amb decisió, que un Partit que tingui principis definits sàpiga exigir de tots els seus afiliats el compliment i la realització d'aquests principis i que doni un exemple ben brillant aquell Govern que representi aquest Partit o que representi una coalició de Partits afins, que pel cas fóra el mateix. Això és el que exigirem de vosaltres, i repetixo que tinc la confiança que aquest canvi no serà estèril com algun altre que n'hi ha hagut.

Confessem les realitats per a veure si arribem a conclusions. Avui no podíem parlar amb fermesa, no podíem parlar amb convicció, i naturalment, això es reflexa, això s'evidencia; és inevitable que surti a la superfície i que

es conegui. Vosaltres heu de recobrar la vostra autoritat, i per a recobrar-la heu d'actuar amb decisió. Si la recobreu, no hi ha res perdut. No us penseu pas que totes les lluites que s'apropen hagin d'ésser victòries per a les dretes; bon tros se'n hi falta! No us creieu pas que el poble voti les dretes; no les votarà. Pot deixar de votar les esquerres, si aquests homes de les esquerres fan perdre la confiança al poble, però el poble no votarà les dretes. El nostre poble ha demostrat a bastament quin és el seu propòsit, quin és el seu desig; ho ha demostrat d'una manera repetida i continuada, i sempre que se'l deixi en llibertat de demostrar-ho, ho demostrarà novament. Però, si els homes que elegim, si tots els seus representants li fallen, i si n'hi falla una quantitat d'ells, el poble, naturalment, es refreda i es torna indiferent, no es convenç ni torna allà on volien les dretes, però abandona, naturalment, aquells que no han complert a satisfacció tot allò que el poble, d'una manera explícita, els havia encomanat de fer el dia que els votava.

Aquesta és la nostra censura, una censura que la diem clara. El poble està defraudat amb raó. El poble no ha estat comprès ni satisfet. El poble té raó de queixar-se. El poble té molts motius de queixar-se i tots ells fonamentats. Som nosaltres els que hem de rectificar. Sou, sobretot, vosaltres. Vosaltres heu de rectificar la vostra política; heu de fer una política més clara i més neta i més forta, més energica, i, sobretot, més directa. Després de dos anys, o de tres anys, de parlar d'Estatut, en tenim massa poc d'Estatut per a poder dir al poble que hem complert la nostra obligació. Després de molt temps de parlar de laïcisme, el poble sap molt bé que des de la mateixa Generalitat el laïcisme no es practica. Després d'haver parlat de reformes socials, ens hem trobat que moltes de les lleis socials aprovades pel Parlament de la República, no solament no han tingut dintra del Govern de la Generalitat

aquella simpatia que mereixien, sino que han tingut un boicot manifest. I, es natural, això no es fa impunement, i això és un mal de manca de cohesió, és un mal de manca d'intel·ligència, és un mal de descomposició, i únicament perquè torni a haver-hi la força que el poble havia donat a tots els Partits d'Esquerra, únicament hi ha el camí de tornar a la fidelitat, als principis i de complir estrictament allò que nosaltres hem volgut influir o induir al poble a creure i que el poble té la preparació necessària per creure-ho, perquè al fi i al cap són els seus anhels eterns. Jo crec que és un moment molt just, molt apte i molt oportú per a una gran rectificació de política, i per això m'he aixecat a dir-ho amb el més gran desig, de la manera més generosa que volgueu; darrera de totes aquestes reflexions, per la nostra part no hi va res; hi va solament la consideració objectiva dels fets, i em podria estendre molt i podria fadigar-vos molt per a demostrar quina raó tinc per pronunciar avui aquestes paraules.

Faig aquestes reflexions en aquest ordre general. Crec que no convé ni és hora de descendir a majors detalls. Jo el que desitjo és veure aquest grup d'Esquerra ben unit; a nosaltres ens convé que estigui ben unit. Convé a Catalunya. Convé a la República i a tots els principis que sustenten que la gent que s'ha dit d'esquerra mantingui la seva cohesió i la seva unitat. Convé a tot Catalunya i us convé a vosaltres. Que ens convé a nosaltres gairebé no n'hem de parlar, perquè tots nosaltres tenim una concepció de l'evolució que ha de seguir Catalunya per arribar al punt on nosaltres desitgem portar-la. I us dic que convé a Catalunya que aquest front es torni a restablir i nosaltres vegem un Partit cohesionat i apte per al Govern. I, repetixo, que l'únic camí per obtenir aquest resultat és el que vosaltres vingueu aquí amb un propòsit ferm i decidit de servir aquells principis que dit que defensàveu; de servir-los amb lleialtat i valentia; d'exigir a tots el compliment estricte de tots aquells preceptes que impliquen sempre la fidelitat a aquests principis. De no admetre dintre vostre el més petit conat de manca d'austeritat o de seriositat. Ja sé que tots sereu escrupulosos, però sigueu sobretot molt exigents, perquè el poble aquestes coses no les perdona i els altres se'n prevalen prou per engrandir-les i exagerar-les i d'aquesta manera dissimular llurs propies faltes històriques i fins llurs faltes presents.

Es Catalunya un dels punts del món on la gent pot lluir-se més treballant de bona fe. Es el punt on hi ha més coses a fer, i on hi ha un poble més preparat i més voluntariós per portar-les a terme. Si nosaltres despreciam aquest gloriós moment històric en què vivim, creiem-me que la responsabilitat vostra serà immensa, i que el fall de la història serà per a vosaltres una gran desgràcia. Tingueu, doncs, reflexió; presenteu aquí el programa que volgueu, aquest programa formulari, de detall, que no interessa, però tingueu els ulls fets molt amunt per veure si podeu realitzar una política que torni a Catalunya els dies gloriosos que tots hem viscut i que són massa aprop, en realitat, perquè nosaltres els poguem perdre de vista.

Ha estat massa ràpida i massa definitiva aquesta caiguda, perquè nosaltres la poguem acceptar. Joestic convençut que tot té remei i que si vosaltres us ho proposeu, el remei s'aconseguirà. Jo us invito a això, i penso que nosaltres amb la nostra insignificantia i amb la nostra força, que de tot hi ha en nosaltres, estem disposats a cooperar a una obra seriosa de Govern que realitzi totes aquelles activitats que tots preveiem i que tots portem dintre el nostre esperit, però que es realitzi seriosament, decidivament, sense vacil·lacions, amb tot el coratge i la fermesa que requereixen les circumstàncies. Tots els perills que es presenten, nosaltres hem d'afrontar-los amb valentia i no ens hem de deixar prendre res, ni la República ni Catalunya. Ja és hora de que pensem que si nosaltres ens deixem prendre Catalunya i la República hauríem fet una manca al poble i una manca a nosaltres mateixos i a la nostra dignitat. (Molt bé, molt bé, en la Minoria Socialista.)

Bar Cerveseria "La Polsaguera"

"Casa Quimet"

Menjars casolans esplèndidament servits a preus sumament econòmics
Excel·lent degustació de cervesa amb les seves corresponents tapes
ESMERAT servei en tota mena d'aperitius, licors, cafè, xocolata, etc.
Estació i sala d'espera de la línia d'Autocars de Martorell
"La Polsaguera"

RONDA
UNIVERSITAT, 8
TEL. 11726

NOTA: Als afiliats de la U. S. C. se'ls farà un descompte del 10 %, mitjançant la presentació del carnet.

Editorial Cooperativa Popular - Rosselló, 84 - Telèfon 35490 - BARCELONA